

Caspar Matthäus Müller Elhard Detlev Lautzow von

Theses Iuris Naturalis Occasione Tit. Instit. De Rerdivis

Rostochi[i]: Wepplingius, 1699

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741717875>

Druck Freier Zugang

RU jurist. 20.Dec.1699

Müller, Casp. Matth.

36 11
THESES
JURIS NATU-
RALIS OCCA-
SIONE
TIT. INSTIT. DE RER.
DIVIS.

PRÆSIDE
RECTORE MAGNIFICO
CASP. MATTH.
MÜLLERO.

DOCT. ET PROF. PUBL.
IN AUDITORIO MAJORI

DIE XX. DECEMBR. ANNO 1699:

PUBLICÆ VENTILATIONI SUBMITTIT
ELHARDUS DETLAUS
de LAUTZOW,

Eqv. MEGAPOLIT.

ROSTOCHI, TYPIS JOH. WEPPLINGI, UNIV. TYPOGR.

I. I.
Th. I.

Vando ex præsentī Titulo, qui de
Rev. Div. & acquirendo Rev. Dom. inscri-
bitur, pauca exercitii gratia propo-
nere volui, viam prolixiori labori,
si Deus voluerit, præparaturus; sta-
tim occasione prædictæ Rubricæ
de Ortu Domini primævo mihi sub-
oritur dubium, propter variè sen-
tientium varias opiniones, quem
quidam ex voluntate humana derivant, *Grot. l. 1. c. 1. § 10. n. 4.*
quæ opinio substerni debebat cõmunioni, quam idem *Grot.*
l. 2. c. 2. § 2. & L. 2. c. 10. § 1. n. 2. statuit, primævæ; sed ut brevitatis
studiõ, mittam alios diversimodè rem explicantes; mihi
hâc vice placet opinio Alberti in *Comp. Jur. Natur. p. 2. c. 7.*
§. 13. sc. statim cum Adamo cœpisse Dominium: Sed qua-
le? quod commune attinet, toti humano generi tribu-
tum, *Gen. 1. 28.* plerique consentiunt: idem autem de pri-
vato etiam asserere, nullus dubito: frustra hinc in contra-
rium urgetur: Adamum non potuisse Dominium habe-
re earum rerum, quas neque apprehenderit, imò ne notitiã
quidem complexus fuerit; huic enim objectioni satisfe-
cit *Ziegl. ad Grot. d. l. ex L. 13. §. 1. ff. de Acquir. & amitt. possess.*
Effectus autem hujus Domini privati Adamo concessi in
eo consistebat, quod liberi ejus sine patris cessione, & ac-
quisitione expressa, vel tacita, nihil occupare potuerint,
sed Domini privati Adamo tributū inter posteros ex divi-
na ordinatione expectare debuerint distributionem,
Osiand. ad Grot. d. l. Selden. de Mar. Claus. l. 1. c. 4.

Th. II.

Mortuõ Adamõ in hoc Dominium successerunt li-
beri

beri ejus, qui quidem in communionem quendam inci-
debant, non tamen talem, qualem Doctores communio-
nis primæ vae jactant, & in quolibet Adami non diu per-
sisterunt, sed divisione factâ quisque peculiare aliquid profe-
cutus videtur: quædam tamen res mansere vacuæ, vel quia
nunquā possessæ, vel a possessore suo derelictæ, quæ ex divi-
na ordinatione, & Dominio privato, primis ac sapientissimis
mortalium collato, & ad nos transmissō, omni jure possunt
occupari vid. Alb. in Comp. Jur. naturalis p. 2. c. 7. §. 12. huc
refero feras bestias in naturali libertate constitutas, quæ pro-
inde nullius esse dicuntur, & occupanti, non autem vul-
neranti cedere §. 13. 7. *De R. D.* etiam si in alieno fundo §. 12. *I.*
cod. & prohibente Dominō *Vinn. ad §. 12.* aut in sylvis cir-
cumseptis fuerint captæ l. 3. §. 14. ff. *de Acqu. vel. amitt. poss.*
& tamdiu capientis manent, donec libertatem natura-
lem receperint, seu oculos effugerint, ut difficilis sit ea-
rum persecutio d. §. 12.

Th. III.

Sed hic non levia occurrunt dubia, & quidem, ut
cætera mittam, an rectè in sylvis circumseptis vagan-
tes feræ bestię occupanti tribuantur, seu in libertate natu-
rali existere videantur? sane custodiâ ejus, cujus est syl-
va, jam videntur coerceri, & ita libertatem naturalem
amisisse, consequenter non amplius vacuæ, adeoque nec
occupantis: varia quidem a variis afferuntur pro defenden-
da opinione JCti in d. l. 3. Ita afferunt, quamvis sylva
sit circumsepta, nondum tamen feram bestiam in ea esse
occupatam, cum aliud sit feram capere, aliud sit, pronio-
rem ad capiendum sibi sternere viam, quod fit sepem po-
nendo, uti latè hanc opinionem defendit Puffend. l. 4. c. 6.
§. n. sed si ipse Puffend. d. l. penitus inspiciatur, non defen-
dit, sed destruit opinionem Nervæ, quando asserit, feras,
quæ

quæ in sylvis circumseptis vagantur, libertatem naturalem adhuc habere, non tamen ab alio, quam qui Dominus est sylvæ, occupari, aut ab alio occupatas vindicari posse, sed cum hoc, quod pacetanti Viridictum sit, involvat contradictionem, quod enim in naturali adhuc versatur libertate id nullius, ideoque occupantis est, hinc contraria opinio, remotò Jure civili, mihi videtur verior cum Grotio l. 2. c. 8. §. 2. quod ipsum ex Jctis inter reliquos agnoscit Frantzk. ad §. 10. §. de Rer. Div. ubi in d. l. 1. supponit sylvas circumseptas quidem, sed ita, ut elabendi occasio non sit simpliciter præclusa: quæ in contrarium afferri possunt, iis in conflictu data occasione, satisfiet.

Th. IV.

An etiam rectè dicatur libertatem recepisse naturalem, ubi custodiam nostram evasit, dubitari poterat: cum notum sit, etiam animò retineri possessionem §. 5. §. de inter d. Grot. l. 2. c. 8. §. 3. respondet, id ideo fieri, quod pro derelictis haberi censeantur, cum internosci, quæ fuerint, ab aliis non possint, unde etiam custodiam evasisse dicuntur, cum difficilis est earum persecutio §. 12. §. de R. D. L. 5. pr. ff. de Acquir. Rer. Dom. ideo in L. 44. ff. eod. dicitur, quod a lupo eripitur, nostrum manere, quamdiu recuperari possit.

Th. V.

Sed quid si fera bestia crepundia, seu *νεμερτα*, ut vocant, habeat, ut propter nomen, quod iis inscriptum, ab aliis internosci possit, an præsumitur animus derelinquendi in eo, cujus antea fuit? negat hoc Grot. d. l. Strauch. Dissert. 6. th. ult. in fin. ubi feram bestiam in Dominio ejus, qui eam primum occupavit, manere asserit, quod etiam concedit Puffend. l. 4. c. 6. §. 12. quoad feras bestias, quæ per homines mansuefactæ: sed non videtur satis accurata

A 2

hæc

hæc opinio, nam & manifestæ bestię non ultra manent
nostræ, quam quousq; revertendi habent animum; ubi
autem consuetudinem redeundi deposuerunt, nostræ esse
desinunt & inde occupantis fiunt etiam in foro consci-
entiæ, utcunqve cuius sint, ex crepundiis constare possit ut
elegantè *Zigler, ad Groi. l. 2. c. 8. §. 3.* nec ratio dari potest
cur crepundia his feris apposita dominium priori Domi-
no reservent.

Th. VI.

De Vulneratione etiam rectè dubitari pote-
rat, an non fera bestia ita vulnerata, ut capi possit, sit vul-
nerantis; sed mittam hanc quæstionem, & cum in th.
2. ad vacua, proinde occupabilia retulerim feras besti-
as; paucis inquiram an, & quo Jure princeps jus venan-
di hodiè sibi soli tribuat? de priori dubium non est, con-
firmat id experientia add, 2. F. 16. Rosenthal. *concl. 94.* ubi
moribus Germaniæ hanc sententiam expeditam esse ait;
posterius autem membrum, quò sc. Jure Princeps sibi
soli jus venandi tribuat, dubio non caret? cum enim Im-
per. in §. 12. *J. de Rer. Div.* occupationem etiam eam, quâ
feræ bestię occupantur, inter modos acqvirendi Juris
naturalis referat, hoc verò immutabile sit, non videtur
Jus Principis fundatum; Vid. Fachin. *l. 1. contr. c. 1.* ubi
longum catalogum ita sentientium refert: sunt, qui præ-
scriptionem allegant, quibus contradicit Strauch. *Diff. 6.*
lib. 30 alii aliter; ego quidem superioritatem territorialem
hic facile agnosco, sed an hæc ad ea, quæ Juris naturalis
sunt, extendi, eademque mutare queat, id est, de quo quæ-
ritur? Responsio ex superioribus petenda, mansisse quæ-
dam vacua, adeoque occupabilia, huc feræ bestię refe-
runtur, quas princeps per occupationem, quæ fit per
Universitatem suas fecit, *Vitriar. l. 2. c. 8. qu. 4.* & quod dicitur;
hoc

hoc iuris naturalis esse, ut fera occupanti cederet, non est hoc simpl. citer naturale, sed pro certo rerum statu, id est, si aliter cautum non sit, verba sunt Grot: *L. 2. c. 8. §. 5.* vid. idem *L. 2. c. 8. §. 1.*

Th. VII.

Sed pergendum ulterius, ubi quidem, quam in the: præcedenti assignavi rationem ad res in littore maris inventas, & thesaurū extendo, rectè Principes has sibi vindicare res, cum sint, ut loquuntur Doctores iuris naturalis *ad idem*, quamvis LL. Civiles hic aliud disposuerint, & res in littore maris inventas inventori tribuant §. 18. *J. de Rer. Div.* Inventio autem non ex solo visu æstimanda, qui aliàs sufficit ad acquirendam possessionem rerum quæ alicujus sunt *L. 1. §. 2. ff. de acq. l. amitt. possess.* 1. sed opus est actuali apprehensione *l. 1. §. 1. de acqu. possess.* Thesauri quoque vocabulum, ne quem fallat, sciendum est ex *L. 31. ff. de A.R.D.* quod sit is cujus Dominus ignoratur, ut jam Dominum habere desiisse videatur; sic moraliter censetur nullius esse. Grot. *l. 2. c. 8. §. 7.* Puffend. *L. 4. c. 6. §. 13.* quando ergo jure Civili asseritur, thesaurum inventori cedere §. 39. *J. de Rer. Div.* id ex aliis textibus explicandum, si de Domino nullā ratione constare possit, aliàs si de hoc aliqua ratione constet, totum, quod inventum est, non obstante 100. aut plurium annorum lapsu heredibus est restituendum Ziegl. *de Jur. Majest. L. 2. c. 20. §. 6.* Conr. ab Einsiedel *tract. de Regal. c. 3. n. 388.*, cum itaque thesaurus proprie dictus nullius sit, inde à Principe per Universitatem occupatus ei meritò tribuitur, quod injuriæ accusari nequit, nec jus Gentium lædit Grot: *L. 2. c. 8. §. 7.* Osiand. *ad Grot: d. l.* major tamen æquitas esset, si quædam pars thesauri relinqueretur Inventori. In plurimis imperiū Rom. Germ. provinciis, Gallia, itid; & Hispania, jus commune observari testatur Lauterb. *ad III. ff. de A.R.D.*

Th. VIII.

Res ab hostibus captæ J. Gent. statim occupantis fiunt, inquit Imp. in §. 17. *J. de Rer. Div.* sed vocabulum *statim* Idres communiter cum temperamento quodam accipiendum esse censent, ita ut res mobilis prius intra præsidia capientium deducta esse debeat, & ita pristinis Dominis aliquo modo spes recuperandi præclusa, quem in finem allegant l. 5. §. 1. ff. de Capti: & postl. rev. Vid. Laüterb. ad d. l. Hopp. ad d. §. 17. *J. de Rer. Div.* add. Grot. l. 3. c. 6. n. 3. ubi latè hanc opinionem defendit, quam sequitur etiam Puffend: parum tuta verò mihi videtur hæc opinio: extra controversiam enim est, res hostium esse nullius, quia enim tempore belli cessat cum hostibus juris communio, & in eos ideo quidvis licet, res quoque illorum nullius sunt, & occupantibus §. 12. *J. de Rer. D.* occupatio autem fit solâ apprehensione, uti Ictus Paulus in l. 1. §. 1. ff. de Acq. & am: posse testatur. Quid moribus hac in re obtineat, dum brevitati studeo, non dicam, vid. Grot. d. l. cum itaque res jure Gent. statim occupantis fiat, etiam antequam intra præsidia deducta, eam ab occupantibus venditam non sine refusione pretii à priore Domino recuperari posse suâ sponte sequitur, ut ut hic, sed nescio quâ ratione, dissentiat Finckelth. observ: 56. à quo dissentit Felim; resp. milit: 6. alleg. à Ziegler. de Jur. Maj. l. 1. c. 33. §. 82. Res immobiles hostium non statim occupantium fiunt, ubi inessæ fuerint, sed tunc, si mansuris munitionibus ita includantur, ut iis demum expugnatis palam aditus sit, ut ex Grotio loquitur Ziegl. d. Jur. Majest. l. 1. c. 33. §.

Th. IX.

Non tamen semper singulis capientibus res captas tribuo, sed pro diverso occupandi modo acquiruntur, et si nudam rationem naturalem lequi velimus, ei, cujus auspiciis

spiciis bellum geritur, sicut & hodie totam hanc materiam, quantum ex rebus captis ad singulos pertinere debeat ex liberalitate Principis dependere asserit Hopp, *ad d. §. 17.*

Th. X.

Personæ hostium in bello captæ de jure Civili in servitutem rediguntur; sed minus rectè hoc fieri videtur, & sanè iniquum, captos in eam detrudi servitutem, quæ Jus vitæ & necis capienti concedit, ut ut hanc potestatem Juris Gentium esse existimet Imp. in *§. 1. J. de his qui sui, vel. al. juris sunt.* vid. eleganter hac de re differentem Boeckl in not. *ad Grot. l. 3. c. 14 §. 3.* citatum; certe ideo viderur servitus in captivos concessa, ut rigor Juris remittatur, & qui occidi poterant, in servitutem redigantur.

Th. XI.

Manet itaque salvum, neminem, qui semel in dedicationem est acceptus, impunè occidi posse, remotò Jure Civili, affirmat quidem id Grot. *l. 3. c. 7. §. 3.* ubi in servos quidvis licere asserit, sævitæ à lege demum Civili modum ponendum esse existimans, sed rectius meò Judiciò Dominus Stryk. *ad §. 1. J. de his qui sui. l. alieni jur.* id non tantum limitat, quoad illos, quibus securitas promissa, sed & in genere ex Jure Domini hanc infinitam potestatem extendi posse negat.

Th. XII.

Fœtura est procreatio ex animalibus nostris, ex his enim quicquid nascitur Jur. Gent. nostrum est, sive hoc fiat ex ancillis *§. 4. J. de Jur. per son.* sive à brutis *L. 6. ff. b. 1.* nec quicquam nocet, licet apud alium *l. fin. ff. eod.* aut ex alterius animali conceperint, *L. 5. §. de R. vind.* quia in re magis naturale putat Grot. *l. 2. c. 8. n. 18.* si fœtus communicetur cum Domino Maris, si is non ignoretur, quam ut partus sequatur ventrem; improbat hoc Vinn. *ad §. 19. J. b. 1.* rationem

nem rectè ostendit Puffend. l. 4. c. 7. §. 4. quia foetus aliquando pars matris, nunquam pars patris fuit, & longè pluris aestimandum est quod mater, quam quod pater confert, add. Zigl. ad Grot. l. c. quia tamen quædam pars partus masculo, aut Domino maris debetur, inde Domino equi, aut bovis admissarii pro imprægnatione aliquid præstatur, quod eqvimentum vocatur v. Gothofr. ad L. §. 20. ff. de furt.

Th. XIII.

Si ex aliena materia species facta sit; species ad materiam priorem reducibilis Domino materiæ acquiritur, non reducibilis, specificanti §. 25. J. de Rer. D. L. 7. §. 7. ff. de Acquir. R. Dom. L. 12. §. 1. 16. & 26. eod. rationem hanc dare solent, quod in priore casu, materia operæ, in posteriore autem opera materiæ prævalere videatur, ut ita pars potior, & dominans trahat ad se minorem Harp. add. §. 25. n. 8. Manz. ibid. n. 18. sed si remoto jure Civili hac de re loqui velimus certa definitione hæc res vix expediri poterit, unde nec simpliciter placet opinio Grotii. L. 2. c. 8. §. 19. n. 2. rem naturaliter pro rata communem fieri existimantis; sed habenda est ratio circumstantiarum, quas collegit Puffend. L. 4. c. 7. §. 10. add. Ziegl. ad Grot. d. l. cujus hæc sunt verba; si ab insigni artifice ex auro vas conflatum, cujus pretium ex solo artificio aestimatur, nemo ita erit inconsideratus, qui vas ad rudem materiam reduci velit, neque exinde sequitur speciem fieri communem, ne discordiosa inducatur communio Vinn ad §. 25. J. de Rer. div. n. 4. quod verò is, qui malâ fide alienam materiam attrahat, specie privatur, licet pœnale, tamen est naturale Puffend. l. c.

Th. 14.

Inter modos acquirendi de Jure Naturali, seu Gentium;

tium refertur quocq; fructuum perceptio, & indubitati Juris esse constat bonæ fidei possessorem fructus percipiendos suos facere, cum bonæ fidei possessor locò Domini pene sit. *L. bonæ fidei 48. in princ. ff. de acq. Rer. Dom.* inde quocq; ille non tenetur ad ullam restitutionem, si res perierit, utut culpa ipsius factum sit, nisi post litem contestatam, ubi in mala fide esse incipit, *l. 10. C. de acquirenda Poss.* Ziegl. ad Grot. *l. 2. c. 10. §. 3.* sed magis in controversia est, quosnam fructus restituere teneatur bonæ fidei possessor? mihi æquitati ac veritati maximè consonum videtur, omnes fructus exstantes esse restituendos à bonæ fidei possessore *l. 22. C. de Rei Vindic.* etiam industriales, deductis antea expensis, & æstimatione laboris Puff. *l. 4. c. 13. §. 8.* quamvis dissentiat Grot. *l. 6. 10. §. 2.* & alii moralistæ confer. Osiand. ad Grot. *l. 2. c. 8. Observ. 23.*

Th. 15.

De Consumptis verò à bon. fid. posses. fructibus, ex quibus factus est locupletior, an & illi debeant, aut illorum æstimatio restitui? variæ variorum exstant opiniones: quoad Jus Civile obtinent quidem illi, qui negativam defendunt, Fachin: *l. 1. contr. c. 58.* Harpr. ad *§. 35. J. b. t.* sed an hoc procedat secundum æquitatem naturalem, nego cum Puffend: *l. c. §. 9.* dum consumptis rebus alienis suas servavit, & ita locupletior factus esse censetur Grot: *l. c. §. 5.* Ziegl. ad Grot: *l. 4. Osiand. l. eod.* non verò tenetur ad farciendos fructus, quos percipere neglexit Puffend. *d. l. §. 10.* quamvis in foro interiori hoc non sit extra omnem controversiam.

Th. XVI.

Sine traditione dominium non transferri Jure Civili dispositum est, hinc venditor ante rei traditionem adhuc intelligitur dominus rei venditæ *§. 3. in fin. J. de Empt. ven*
B
dit.

dit. in fin. L. 14. ff. de furt. cum traditionibus, non nudis pa-
ctis dominia rerum transferantur. L. 29. C. De pact. Sed si
remoto jure Civili hac de re loqui velimus, etiam sine
traditione dominium transferri posse dixerim: id quod e-
tiam jure Civili fit in Legatis, quorum dominium statim
à morte testatoris ipso jure in Legatarium transire dici-
tur in L. 64. ff. de Furt. L. 22. ff. De Legat. 2. Sed cum in legatis,
cum non etiam in aliis negotiis fieri posset? & sane absque
traditione nuda voluntas domini sufficit ad domini trans-
lationem, quamvis non negem naturaliter etiam eam re-
quiri, ut Dominium, quod sola voluntate translatum est,
exerceri queat. vid. Grot. l. 2. c. 6. §. 1. & c. §. 25. Puffend.
L. 4. c. 9, §. 6. Osiand. ad Grot. d. l.

Th. XVII.

Res à Domino animo derelinquendi abjectæ sunt
nullius, & ideo acquiruntur occupanti §. 46. 7. *de Rer. Divis*
qui animus cum in eo cesset qui tempestatis tempore le-
vandæ navis causa res projecit, hinc eæ ad littus expul-
priori Domino debent restitui, §. ult. l. eod. nisi ex circum-
stantiis de animo derelinquendi pateat, v. L. 43. §. 11. ff. *De*
Furt. ne utique tamen approbandum videtur jus varech,
quando bona naufragorum fisco vindicantur, quanquam
enim hic obtendant Dominium portus & littoris in quod e-
jecta fuerunt bona, hoc tamen non in infinitum exten-
dendum, ad bona etiam naufragorum, ne ex infortunio
alieno lucrum capiat Princeps v. Grot. L. 2. c. 7. 1

§. 1. ibique Osiand. in not. add: *Antb. Na-*

vigia C. De Furt,

tium refertur quocumque fructuum
 ris esse constat bonæ fidei posses-
 suos facere, cum bonæ fidei pos-
Sit. L. bonæ fidei 48. in princ.
 quocumque ille non tenetur ad ullam
 rit, ut culpa ipsius factum sit, ubi
 ubi in mala fide esse incipit, *l. 10.*
 ad Grot. *l. 2. c. 10. §. 3.* sed magis in
 nam fructus restituere teneatur
 hi æquitati ac veritati maximè con-
 fructus exstantes esse restituendo
l. 22. C. de Rei Vindic. etiam in
 expensis, & æstimatione labori-
 vis dissentiat Grot. *l. c. 10. §. 3.*
Osiand. ad Grot. l. 2. c. 8. Observ.

Th. 15.

De Consumptis verò à bono
 quibus factus est locupletior, an
 æstimatione restitui? variæ variorum
 ad Jus Civile obtinent quidem
 dunt, Fachin: *l. 1. contr. c. 58.* Ha-
 hoc procedat secundum æquitas
 cum Puffend: *l. c. §. 9.* dum con-
 servavit, & ita locupletior factus
 §. 5. Ziegl. ad Grot: *l. 1. c. 10.* Osiand.
 faciendos fructus, quos perci-
 §. 10. quamvis in foro interio-
 mnem controversiam.

Th. X

Sine traditione dominium
 dispositum est, hinc venditor an
 intelligitur dominus rei vendita

B

& indubitati Jus
 us percipiendo
 Domini penè
Rer. Dom. inde
 m, si res perie-
 n contestatam,
enda Poss. Ziegl.
 ia est, quos-
 possessor? mi-
 detur, omnes
 fidei possessore
 deductis antea
 §. 8. quam-
 alistæ confer.

fructibus, ex
 nt, aut illorum
 opinionones: quo-
 ativam defen-
 §. 1. b. r. sed an
 ralem, nego-
 us alienis tuas
 etur Grot: *l. c.*
 rò tenetur ad
 it Puffend. *d.*
 sit extra o-

ri Jure Civili
 ion emadhuc
de Empt. ven
dit.